Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра управління інноваційною діяльністю та сферою послуг

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня
бакалавра
(назва освітнього ступеня)

на тему: Фінансові результати діяльності готельно-ресторанного підприємства та шляхи їх покращення (на прикладі готелю «Premier Palace»)

Викона: студент IV курсу, групи БР-41
спеціальності 241 “Готельно-ресторанна справа”
(шифр і назва спеціальності (напряму підготовки))

Востріков А.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник Ратинський В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль Федишин І.Б.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Рецензент Галущак М.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедрою Шерстюк Р.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Тернопіль – 2026

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет Економіки та менеджменту

Кафедра Управління інноваційною діяльністю та сферою послуг

Освітній ступінь бакалавр

Напрям підготовки 24 Сфера обслуговування
(шифр і назва)

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри *Р.П. Шерстюк*

«_____» 2026 р.

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТУ

Вострікову Анатолію Олеговичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Фінансові результати діяльності готельно-ресторанного підприємства та шляхи їх покращення (на прикладі готелю «Premier Palace»)

Керівник проекту (роботи) д.е.н., доцент Ратинський Вадим Віталійович
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Затверджені наказом по університету від 04.05.2026 № 4\9-212

2. Термін подання студентом проекту (роботи) «12» червня 2026 р

3. Вихідні дані до проекту (роботи) праці вітчизняних та зарубіжних вчених – економістів, матеріали науково – практичних конференцій, матеріали періодичних та спеціалізованих видань.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Робота складається з вступу, чотирьох розділів, висновків, переліку використаної літератури. У вступі обґрунтовано актуальність і значення теми. В першому розділі кваліфікаційної роботи описано теоретичні основи формування фінансових результатів готельно-ресторанного підприємства. В другому розділі проведено аналіз фінансових результатів діяльності готелю «Premier Palace». В третьому розділі запропоновано заходи щодо покращення фінансових результатів та підвищення ефективності діяльності підприємства. У четвертому розділі досліджено питання охорони праці та безпеки персоналу на підприємстві.
У роботі подано рисунки, які ілюструють статистичні дані дослідження.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Безпека життєдіяльності, основи охорони праці	*Окіпний І.Б.*		
Нормоконтроль	*Федишин І.Б.*		

7. Дата видачі завдання 05.02.2026

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Термін виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1.	*Опрацювання наукової літератури, написання вступу*	07.02.2026	
2.	*Написання першого розділу*	08.02.2026	
3.	*Написання другого розділу*	31.05.2026	
4.	*Написання третього розділу*	07.06.2026	
5.	*Написання четвертого розділу «Безпека життєдіяльності, основи охорони праці»*	10.06.2026	
6.	*Написання висновків та укладання списку використаної літератури*	17.06.2026	

Студент _____ Востріков А.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____ Ратинський В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Востріков А.О. Кваліфікаційна робота бакалавра на тему «Фінансові результати діяльності готельно-ресторанного підприємства та шляхи їх покращення (на прикладі готелю «Premier Palace»)» виконана на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа». Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Факультет економіки та менеджменту. Тернопіль, 2026.

Кваліфікаційна робота бакалавра: 50 сторінок, 9 рисунків, 9 таблиць, 35 літературних джерел.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів формування фінансових результатів діяльності готельно-ресторанного підприємства та розробці заходів щодо підвищення їх ефективності на прикладі готелю «Premier Palace».

У роботі проведено організаційно-економічну характеристику готелю «Premier Palace» та проаналізовано основні показники його діяльності. Досліджено динаміку доходів, витрат, прибутку та показників рентабельності підприємства. Встановлено, що на фінансові результати підприємства суттєво впливають зовнішні фактори, зокрема воєнні ризики, скорочення туристичних потоків, інфляційні процеси та зниження ділової активності.

На основі проведеного аналізу визначено основні проблеми діяльності підприємства та запропоновано комплекс заходів щодо підвищення доходності, оптимізації витрат і вдосконалення системи управління фінансовими результатами. Розроблено рекомендації щодо підвищення завантаженості номерного фонду, розвитку додаткових послуг, впровадження сучасних цифрових технологій управління, удосконалення маркетингової діяльності та використання енергозберігаючих технологій.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток, рентабельність, доходи, витрати, готельно-ресторанне підприємство, ефективність діяльності, управління фінансовими результатами, готель «Premier Palace».

ANNOTATION

Vostrikov, A.O. Bachelor's Thesis on the topic "Financial Performance of a Hotel and Restaurant Enterprise and Ways to Improve It (Using the Premier Palace Hotel as an Example)" was completed to earn a bachelor's degree in the specialty 241 "Hotel and Restaurant Management." Ivan Pul'uj Ternopil National Technical University, Faculty of Economics and Management. Ternopil, 2026.

Bachelor's thesis: 50 pages, 9 figures, 9 tables, 35 references.

The aim of this thesis is to investigate the theoretical and practical aspects of determining the financial performance of a hotel and restaurant enterprise and to develop measures to improve its efficiency using the "Premier Palace" hotel as a case study.

The thesis provides an organizational and economic analysis of the "Premier Palace" hotel and examines its key performance indicators. The dynamics of the enterprise's revenues, expenses, profit, and profitability indicators were examined. It was found that the enterprise's financial results are significantly influenced by external factors, including military risks, a decline in tourist flows, inflationary pressures, and a decrease in business activity.

Based on the analysis conducted, the main problems in the company's operations were identified, and a set of measures was proposed to increase profitability, optimize costs, and improve the financial performance management system. Recommendations were developed to increase room occupancy rates, develop additional services, implement modern digital management technologies, improve marketing activities, and utilize energy-saving technologies.

Keywords: financial results, profit, profitability, revenue, expenses, hotel and restaurant enterprise, operational efficiency, financial results management, "Premier Palace" Hotel.

ЗМІСТ

ВСТУП……....7

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА…….9

1.1.Сутність, економічний зміст та значення фінансових результатів діяльності підприємства……..…….……...9

1.2.Особливості формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі…….12

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «PREMIER PALACE»……...…….... ..17

2.1.Організаційно-економічна характеристика готелю «Premier Palace»..17

2.2.Аналіз доходів, витрат та прибутку підприємства…….18

2.3.Оцінка показників рентабельності та ефективності діяльності підприємства……..21

2.4.Виявлення проблем і факторів впливу на фінансові результати готелю «Premier Palace»…….……25

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОТЕЛЮ «PREMIER PALACE»……..……...……29

3.1.Розробка заходів щодо підвищення доходності готельно-ресторанного підприємства…….29

3.2.Оптимізація витрат та вдосконалення системи управління фінансовими результатами……..…….31

3.3.Економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінка їх ефективності……34

РОЗДІЛ 4. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ…….39

4.1.Організація системи охорони праці в готельно-ресторанному підприємстві…39

4.2.Аналіз небезпечних і шкідливих виробничих факторів у діяльності готелю «Premier Palace»……..42

ВИСНОВОК ……..46

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ……48

ВСТУП

В умовах сучасної ринкової економіки ефективність діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу значною мірою визначається рівнем їх фінансових результатів. Фінансові результати є узагальнюючим показником господарської діяльності підприємства, відображають ефективність використання ресурсів, рівень конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Для підприємств готельно-ресторанної сфери особливого значення набуває пошук шляхів підвищення прибутковості та забезпечення стабільного розвитку в умовах зростання конкуренції та нестабільності зовнішнього середовища.

Актуальність теми дослідження полягає в необхідності підвищення ефективності управління фінансовими результатами готельно-ресторанних підприємств, що сприятиме зміцненню їх ринкових позицій та забезпеченню сталого розвитку.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів формування фінансових результатів діяльності готельно-ресторанного підприємства та розробка рекомендацій щодо їх покращення на прикладі готелю «Premier Palace».

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: дослідити теоретичні основи формування фінансових результатів підприємства; проаналізувати фінансові результати діяльності готелю «Premier Palace»; оцінити фактори, що впливають на формування прибутку та рентабельності; розробити заходи щодо покращення фінансових результатів підприємства; дослідити питання безпеки життєдіяльності та охорони праці на підприємстві.

Об’єктом дослідження є готель «Premier Palace».

Предметом дослідження є процес формування фінансових результатів та шляхи підвищення ефективності діяльності готельно-ресторанного підприємства.

У роботі використано методи аналізу, синтезу, порівняння, економіко-статистичний метод, метод фінансового аналізу та узагальнення наукових джерел.

Практичне значення роботи полягає в розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та покращення його фінансових результатів.

РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність, економічний зміст та значення фінансових результатів діяльності підприємства

В умовах ринкової економіки ефективність функціонування підприємства значною мірою визначається його фінансовими результатами. Саме вони відображають кінцевий підсумок господарської діяльності підприємства та характеризують рівень ефективності використання ресурсів, організації виробництва і управління.

Фінансові результати діяльності підприємства являють собою економічний підсумок його господарської діяльності за певний період, який виражається у формі прибутку або збитку. Вони формуються під впливом доходів і витрат підприємства та відображають результативність усіх видів діяльності: операційної, інвестиційної та фінансової.

Головним показником фінансових результатів є прибуток. Прибуток виступає основним джерелом розвитку підприємства, фінансування його поточної діяльності, реалізації інвестиційних проєктів, соціального розвитку колективу та виконання зобов’язань перед державою. У разі перевищення витрат над доходами підприємство отримує збиток, що свідчить про неефективність його діяльності та необхідність удосконалення системи управління.

Економічний зміст фінансових результатів полягає в оцінці ефективності господарювання та визначенні рівня досягнення поставлених цілей підприємства. Аналіз фінансових результатів дає можливість оцінити прибутковість діяльності, фінансову стійкість, конкурентоспроможність та перспективи подальшого розвитку підприємства.

Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу фінансові результати мають особливе значення, оскільки характеризують ефективність використання

номерного фонду, ресторанного господарства, рівень завантаженості закладу, якість надання послуг та здатність підприємства адаптуватися до змін ринкового середовища. Позитивні фінансові результати забезпечують стабільний розвиток підприємства, підвищення якості обслуговування клієнтів і зміцнення його позицій на ринку.

Отже, фінансові результати є одним із найважливіших показників діяльності підприємства, що відображає ефективність його функціонування та слугує основою для прийняття управлінських рішень щодо забезпечення прибутковості та сталого розвитку.

Фінансові результати являють собою економічний підсумок діяльності підприємства за певний звітний період, який визначається як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами. Результатом такої діяльності може бути прибуток або збиток. Якщо доходи перевищують витрати, підприємство отримує прибуток, який свідчить про ефективне господарювання. У разі перевищення витрат над доходами виникає збиток, що негативно впливає на фінансовий стан підприємства та потребує вжиття відповідних управлінських заходів.

Згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, фінансовий результат визначається шляхом порівняння доходів звітного періоду з витратами, понесеними для отримання цих доходів. Формування фінансових результатів відбувається в процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.

Операційна діяльність є основним джерелом формування фінансових результатів, оскільки пов’язана з виробництвом продукції, виконанням робіт або наданням послуг. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу до операційної діяльності належить надання готельних послуг, організація харчування, проведення конференцій, банкетів та інших заходів. Інвестиційна діяльність охоплює операції з придбання та реалізації необоротних активів, а фінансова діяльність пов’язана із залученням і використанням фінансових ресурсів.

Основними показниками фінансових результатів підприємства є валовий прибуток, фінансовий результат від операційної діяльності, прибуток до оподаткування та чистий прибуток. Найважливішим серед них є чистий прибуток, який залишається у розпорядженні підприємства після сплати податків та інших обов'язкових платежів. Саме він виступає джерелом фінансування розвитку підприємства, модернізації матеріально-технічної бази, впровадження інновацій, соціальних програм та формування резервних фондів.

Економічний зміст фінансових результатів полягає в тому, що вони відображають кінцевий ефект використання трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів підприємства. Завдяки аналізу фінансових результатів можна оцінити рівень прибутковості діяльності, виявити резерви підвищення ефективності роботи, визначити сильні та слабкі сторони підприємства, а також розробити заходи щодо покращення його фінансового стану.

Важливе значення фінансових результатів проявляється на різних рівнях управління. Для власників підприємства прибуток є показником ефективності вкладеного капіталу та джерелом отримання доходу. Для керівництва підприємства фінансові результати виступають основою для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень. Для інвесторів та кредиторів вони є критерієм оцінки інвестиційної привабливості та платоспроможності підприємства. Для держави прибуток підприємств є джерелом формування податкових надходжень до бюджету.

Особливого значення фінансові результати набувають для підприємств готельно-ресторанної сфери. Специфіка їх діяльності полягає у високій залежності від сезонності попиту, рівня туристичних потоків, економічної ситуації в країні та якості обслуговування клієнтів. Саме тому ефективне управління доходами та витратами є необхідною умовою забезпечення стабільної прибутковості таких підприємств. Аналіз фінансових результатів дозволяє своєчасно виявляти проблеми в діяльності готельно-ресторанного підприємства, оцінювати ефективність використання ресурсів та визначати перспективні напрями розвитку.

У сучасних умовах господарювання особливу увагу приділяють не лише абсолютним показникам прибутку, а й відносним показникам ефективності, зокрема рентабельності. Рентабельність характеризує рівень прибутковості діяльності підприємства та показує, наскільки ефективно використовуються його активи, власний капітал та виробничі ресурси. Саме поєднання аналізу прибутку і показників рентабельності дає змогу отримати об'єктивну оцінку результативності діяльності підприємства.

Отже, фінансові результати є одним із найважливіших узагальнюючих показників діяльності підприємства. Вони характеризують ефективність господарювання, рівень конкурентоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання, виступають основою для прийняття управлінських рішень та визначення перспектив його подальшого розвитку. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу забезпечення стабільних позитивних фінансових результатів є необхідною умовою успішного функціонування та зміцнення позицій на ринку послуг.

1.2. Особливості формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі

Готельно-ресторанний бізнес є однією з важливих складових сфери послуг, яка забезпечує потреби населення у тимчасовому проживанні, харчуванні, організації дозвілля та проведенні ділових заходів. Ефективність діяльності підприємств цієї галузі значною мірою залежить від рівня сформованих фінансових результатів, які відображають результативність використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Водночас процес формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі має низку особливостей, зумовлених специфікою надання послуг та умовами функціонування підприємств галузі.

Основним джерелом формування доходів готельно-ресторанних підприємств є реалізація послуг. Для готелів такими послугами є надання

номерного фонду для проживання, організація конференцій, проведення ділових і святкових заходів, надання додаткових сервісів (SPA-послуги, трансфер, пральня, оренда приміщень тощо). У ресторанному господарстві доходи формуються за рахунок реалізації продукції власного виробництва, продажу товарів та надання супутніх послуг. Таким чином, фінансові результати підприємств готельно-ресторанного бізнесу значною мірою залежать від обсягів реалізації послуг та рівня попиту на них.

Однією з найважливіших особливостей формування фінансових результатів у даній сфері є залежність від сезонності. Для багатьох готельно-ресторанних підприємств характерні значні коливання попиту залежно від пори року, святкових періодів, туристичних потоків та проведення масових заходів. У періоди високого сезону підприємства отримують більші доходи та прибутки, тоді як у міжсезоння можуть стикатися зі зменшенням завантаженості номерного фонду та скороченням обсягів реалізації послуг.

Суттєвий вплив на формування фінансових результатів має рівень завантаженості готелю. Показник завантаження номерного фонду є одним із ключових критеріїв ефективності діяльності готельного підприємства. Чим вищий рівень заповнюваності номерів, тим більшими є доходи підприємства за умови раціонального управління витратами. Водночас надмірні витрати на утримання номерного фонду можуть негативно впливати на кінцевий фінансовий результат навіть за високого рівня завантаження.

Особливістю діяльності готельно-ресторанних підприємств є також висока частка постійних витрат. До них належать витрати на утримання будівель і споруд, комунальні послуги, заробітну плату адміністративного персоналу, амортизацію основних засобів, охорону та інші витрати, які не залежать від обсягу наданих послуг. Це підвищує ризик зниження прибутковості в періоди скорочення попиту та вимагає постійного контролю за витратами.

Важливу роль у формуванні фінансових результатів відіграє якість послуг та рівень обслуговування клієнтів. У сучасних умовах конкуренції споживачі обирають підприємства, які пропонують високий рівень сервісу, комфортні

умови проживання та широкий спектр додаткових послуг. Підвищення якості обслуговування сприяє залученню нових клієнтів, формуванню позитивної репутації підприємства та збільшенню доходів.

На фінансові результати готельно-ресторанного бізнесу значний вплив мають маркетингові заходи та цінова політика. Гнучке ціноутворення, використання систем бронювання, програм лояльності, спеціальних пропозицій та рекламних кампаній дозволяють збільшувати обсяги продажів і підвищувати конкурентоспроможність підприємства. Особливо важливим є застосування сучасних цифрових технологій та онлайн-платформ для залучення клієнтів.

Ще однією особливістю є висока залежність підприємств галузі від зовнішнього середовища. На їх діяльність впливають економічна ситуація в країні, рівень доходів населення, розвиток туристичної інфраструктури, зміни законодавства, валютні коливання, епідеміологічні та військові ризики. Усі ці фактори можуть суттєво впливати на обсяги попиту та фінансові результати підприємств.

Формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі також пов'язане з необхідністю постійного оновлення матеріально-технічної бази. Для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства змушені інвестувати кошти в модернізацію номерного фонду, ресторанного обладнання, інформаційних систем та інфраструктури. Такі інвестиції збільшують витрати в короткостроковому періоді, але створюють передумови для зростання доходів і прибутку в майбутньому.

Отже, формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі має специфічні особливості, пов'язані з характером надання послуг, сезонністю попиту, високою часткою постійних витрат, залежністю від якості обслуговування та впливом зовнішніх факторів. Ефективне управління доходами і витратами, удосконалення сервісу, впровадження сучасних технологій та раціональне використання ресурсів є основними умовами забезпечення позитивних фінансових результатів і сталого розвитку підприємств готельно-ресторанної сфери.

Поряд із зазначеними класичними детермінантами, у сучасних умовах парадигма формування фінансових результатів підприємств сфери гостинності суттєво розширюється під впливом інноваційних трансформацій. Критично важливим вектором, що визначає здатність закладу генерувати стабільний прибуток, стає якість та глибина обліково-аналітичного забезпечення. Традиційні методи бухгалтерського та управлінського обліку сьогодні об’єктивно потребують інтеграції з новітніми цифровими системами, зокрема на базі штучного інтелекту. Це дозволяє здійснювати не лише ретроспективний, але й предиктивний аналіз фінансово-господарської діяльності.

Використання інтелектуальних інформаційних систем докорінно змінює підходи до ціноутворення. Якщо раніше тарифи формувалися переважно на основі статичної собівартості, то сьогодні максимізація доходів досягається через системи управління дохідністю. Ці системи в режимі реального часу аналізують великі масиви даних — від поведінки конкурентів і завантаженості до погодних умов та транспортних потоків — дозволяючи встановлювати оптимальну ціну на послугу в конкретний момент часу. Таким чином, аналітичне забезпечення перетворюється з інструменту фіксації результатів на активний інструмент їх формування.

Ще однією вагомою особливістю є специфіка управління операційними витратами в ресторанному сегменті, де формується значна частина загального прибутку комплексних підприємств. Тут ключовим показником є рівень витрат на сировину. Враховуючи роботу зі швидкопсувними запасами, будь-які недоліки в логістиці, зберіганні чи калькуляції страв (наприклад, нераціональне використання обрізків або перевищення норм відходів) призводять до незворотних фінансових втрат. Відповідно, автоматизація складського обліку, інтегрована з POS-системами, стає обов'язковою умовою збереження планової маржинальності.

Важливо також враховувати просторовий та соціально-економічний контекст функціонування підприємств. Стратегічне управління суб’єктами сфери послуг неможливо розглядати у відриві від розвитку територіальних громад, де вони розташовані. Фінансові результати готельно-ресторанного

бізнесу прямо корелюють зі станом місцевої інфраструктури, туристичною привабливістю регіону та рівнем кооперації з органами місцевого самоврядування. Синергія між бізнесом і громадою — участь у спільних промо-кампаніях, розвиток локальних туристичних маршрутів, залучення місцевих крафтових виробників до ланцюгів постачання — створює унікальну ціннісну пропозицію, яка стимулює попит і, як наслідок, збільшує сукупний дохід.

Крім того, специфіка галузі вимагає використання адаптованої системи індикаторів для коректної оцінки фінансових результатів. Абсолютні показники чистого прибутку є недостатніми для прийняття стратегічних рішень; вони обов'язково доповнюються такими метриками, як ADR (середня ціна за номер за добу), RevPAR (дохід на один доступний номер) та TrevPAR (загальний дохід на один доступний номер, що включає всі додаткові послуги). Саме аналітика цих показників дозволяє менеджменту розуміти реальну ефективність використання ключового активу — номерного фонду та площ загального користування.

Таким чином, сучасний процес формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі переходить від реактивної моделі утримання витрат до проактивної моделі управління цінністю. Успішність цього процесу сьогодні базується на тривимірному підході: оптимізації внутрішніх операційних процесів, глибокій інтеграції в економічний простір територіальних громад та застосуванні потужного обліково-аналітичного апарату, здатного оперативно трансформувати ринкові дані у стратегічні фінансові переваги.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «PREMIER PALACE»

2.1. Організаційно-економічна характеристика готелю «Premier Palace»

Готель «Premier Palace» — один із найпрестижніших готелів у Києві, що належить до класу люкс і є важливою частиною готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Розташований у центрі міста, готель має багатий досвід у наданні висококласних послуг для туристів та бізнес-лідерів, що робить його привабливим для внутрішніх і міжнародних клієнтів.

Історія підприємства налічує понад сто років. За цей час готель здобув репутацію одного з провідних закладів гостинності України та став важливою складовою туристичної інфраструктури столиці. Підприємство поєднує традиції високого рівня обслуговування із сучасними стандартами.

Основними видами діяльності готелю «Premier Palace» є:

- надання послуг тимчасового проживання;
- ресторанне обслуговування;
- організація конференцій, семінарів та бізнес-заходів;
- проведення банкетів і святкових подій;
- надання додаткових послуг (SPA-комплекс, фітнес-центр, трансфер, пральня, оренда приміщень тощо).

Організаційна структура підприємства побудована за функціональним принципом та включає адміністрацію, службу прийому і розміщення гостей, службу номерного фонду, ресторанний підрозділ, фінансово-економічний відділ, маркетинговий відділ, службу безпеки та технічні служби. Така структура забезпечує ефективну координацію роботи всіх підрозділів і сприяє підвищенню якості обслуговування клієнтів.

Економічна діяльність готелю спрямована на отримання прибутку шляхом надання якісних послуг та задоволення потреб споживачів. Основними

джерелами доходів підприємства є виручка від реалізації готельних послуг, діяльність ресторанів і барів, організація конференц-сервісу, а також надання додаткових платних послуг. Структура доходів підприємства є диверсифікованою, що дозволяє знижувати ризики залежності від окремих напрямів діяльності.

Важливими показниками ефективності діяльності готелю є обсяг реалізованих послуг, рівень завантаженості номерного фонду, середня вартість номера, доходи від ресторанного господарства, прибуток та показники рентабельності. Ці показники характеризують результативність роботи підприємства та визначають його конкурентоспроможність.

Серед основних конкурентних переваг готелю «Premier Palace» можна виділити вигідне розташування, високий рівень сервісу, широкий спектр додаткових послуг, сучасну матеріально-технічну базу та впізнаваний бренд. Завдяки цьому підприємство займає провідні позиції на ринку готельно-ресторанних послуг України та має значний потенціал для подальшого розвитку.

Отже, готель «Premier Palace» є сучасним багатофункціональним підприємством готельно-ресторанного бізнесу, діяльність якого спрямована на забезпечення високої якості обслуговування клієнтів та отримання стабільних фінансових результатів. Організаційна структура, різноманітність послуг і конкурентні переваги створюють передумови для ефективного функціонування підприємства та зміцнення його ринкових позицій.

2.2. Аналіз доходів, витрат та прибутку підприємства

Аналіз доходів, витрат та прибутку є важливим етапом оцінки ефективності діяльності підприємства, оскільки дозволяє визначити рівень його фінансової стійкості, виявити резерви підвищення прибутковості та обґрунтувати напрями подальшого розвитку. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу особливе значення має дослідження структури доходів і

витрат, оскільки саме від їх співвідношення залежить кінцевий фінансовий результат діяльності.

Доходи готелю «Premier Palace» формуються за рахунок кількох основних напрямів діяльності. Найбільшу частку становлять надходження від надання готельних послуг, зокрема розміщення гостей у номерному фонді різних категорій. Вагомим джерелом доходів є діяльність ресторанного комплексу, який забезпечує обслуговування гостей готелю та сторонніх відвідувачів. Додаткові доходи підприємство отримує від організації конференцій, ділових заходів, банкетів, надання SPA-послуг, оренди приміщень та інших супутніх сервісів.

Упродовж досліджуваного періоду обсяг доходів підприємства залежав від рівня завантаженості номерного фонду, кількості відвідувачів ресторанних закладів, ділової активності клієнтів та загального стану ринку туристичних і готельних послуг. Позитивна динаміка доходів свідчить про ефективне використання ресурсного потенціалу підприємства та його конкурентоспроможність на ринку.

Витрати готелю «Premier Palace» включають операційні, адміністративні, збутові та інші витрати. Найбільшу частку у структурі витрат займають витрати на оплату праці персоналу, комунальні послуги, закупівлю продуктів харчування для ресторанного господарства, амортизацію основних засобів, технічне обслуговування обладнання та маркетингові заходи. Особливістю готельно-ресторанного бізнесу є значна частка постійних витрат, які підприємство несе незалежно від рівня завантаженості готелю.

Зростання витрат може бути пов’язане зі збільшенням вартості енергоносіїв, підвищенням рівня заробітної плати, інфляційними процесами, модернізацією матеріально-технічної бази та необхідністю підтримання високих стандартів якості обслуговування. Тому одним із важливих завдань управління є постійний контроль за витратами та пошук шляхів їх оптимізації без погіршення якості послуг.

Фінансовий результат діяльності підприємства визначається як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами. Основним показником

результативності роботи є прибуток. За умови перевищення доходів над витратами підприємство отримує прибуток, який є джерелом фінансування його подальшого розвитку. Прибуток використовується для оновлення матеріально-технічної бази, впровадження інновацій, підвищення якості послуг та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

Проведений аналіз свідчить, що фінансові результати готелю «Premier Palace» значною мірою залежать від ефективності управління доходами та витратами. Зростання обсягів реалізації послуг, підвищення рівня завантаженості номерного фонду, розширення спектра додаткових послуг та оптимізація витрат сприяють збільшенню прибутку підприємства.

Таким чином, аналіз доходів, витрат та прибутку дозволяє оцінити ефективність господарської діяльності готелю «Premier Palace», визначити фактори впливу на фінансові результати та сформувати основу для розробки заходів щодо підвищення прибутковості й забезпечення стабільного розвитку підприємства.

Таблиця 2.1

Основні показники доходів, витрат та прибутку готелю «Premier Palace»

Показник	2024 р.	2025 р.	Відхилення
Чистий дохід, млн грн	248,5	143,9	-42,1%
Операційний прибуток, млн грн	87,1	6,7	-92,3%
Чистий прибуток (збиток), млн грн	66,4	-15,7	-82,1 млн грн
Активи, млн грн	296,3	265,8	-10,3%
Поточні зобов'язання, млн грн	392,8	378,2	-3,7%

У результаті проведеного аналізу встановлено, що фінансові результати готелю «Premier Palace» у 2025 році суттєво погіршилися порівняно з 2024

роком. Чистий дохід підприємства скоротився на 42,1% і становив 143,9 млн грн. Зменшення доходів було пов'язане зі значним скороченням туристичних потоків, обмеженням ділових поїздок та загальним спадом активності у сфері гостинності внаслідок воєнних дій в Україні.

Незважаючи на заходи щодо оптимізації діяльності, підприємство не змогло повністю компенсувати втрати доходів. Операційний прибуток скоротився майже у 13 разів і становив лише 6,7 млн грн, що свідчить про суттєве зростання навантаження постійних витрат на фінансовий результат.

Найбільш негативним показником стало отримання чистого збитку в розмірі 15,7 млн грн, тоді як у попередньому році підприємство було прибутковим і отримало 66,4 млн грн чистого прибутку. Така ситуація свідчить про значне погіршення ефективності діяльності та необхідність пошуку додаткових резервів підвищення прибутковості.

Вартість активів підприємства за рік зменшилася на 10,3% і склала 265,8 млн грн. Водночас поточні зобов'язання скоротилися на 3,7%, що свідчить про проведення заходів щодо оптимізації структури фінансування та підтримання платоспроможності підприємства.

Отже, аналіз показав, що фінансові результати готелю «Premier Palace» у 2025 році перебували під значним впливом зовнішніх факторів. Основними причинами погіршення показників стали воєнні ризики, зниження попиту на готельні послуги та скорочення обсягів реалізації. Разом із тим підприємство зберегло операційну діяльність і потенціал для відновлення прибутковості за умови реалізації заходів щодо диверсифікації джерел доходів, підвищення завантаженості номерного фонду та оптимізації витрат.

2.3. Оцінка показників рентабельності та ефективності діяльності підприємства

Оцінка показників рентабельності дає змогу визначити ефективність використання ресурсів підприємства та рівень прибутковості його діяльності.

На відміну від абсолютного показника прибутку, рентабельність характеризує відносну ефективність господарювання та дозволяє порівнювати результати діяльності підприємства в різні періоди.

Для аналізу використаємо фактичні фінансові показники діяльності готелю «Premier Palace» за 2024–2025 роки.

Таблиця 2.2

Основні фінансові показники діяльності готелю «Premier Palace»

Показник	2024 р.	2025 р.	Відхилення
Чистий дохід, млн грн	248,5	143,9	-104,6
Операційний прибуток, млн грн	87,1	6,7	-80,4
Чистий прибуток (збиток), млн грн	66,4	-15,7	-82,1
Активи, млн грн	296,3	265,8	-30,5

На основі цих даних розрахуємо основні показники рентабельності.

Таблиця 2.3

Показники рентабельності діяльності готелю «Premier Palace»

Показник	Формула	2024 р.	2025 р.
Рентабельність продажів (ROS), %	Чистий прибуток / Дохід × 100	26,72	-10,91
Операційна рентабельність, %	Операційний прибуток / Дохід × 100	35,05	4,66
Рентабельність активів (ROA), %	Чистий прибуток / Активи × 100	22,41	-5,91

Аналіз показує, що у 2024 році підприємство працювало досить ефективно. Рентабельність продажів становила 26,72%, тобто з кожної гривні отриманого доходу підприємство отримувало майже 27 копійок чистого прибутку. У 2025 році через негативний фінансовий результат показник набув від'ємного значення та склав -10,91%.

Операційна рентабельність також суттєво знизилася – з 35,05% до 4,66%, що свідчить про значне скорочення ефективності основної діяльності підприємства.

Рентабельність активів у 2024 році становила 22,41%, що характеризувало ефективне використання майна підприємства. У 2025 році показник став від'ємним (-5,91%), що пов'язано з отриманням збитку.

Динаміка рентабельності продажів (ROS)

Отже, у 2025 році підприємство перейшло від прибуткової діяльності до збиткової, що негативно вплинуло на загальний рівень ефективності господарювання.

Динаміка операційної рентабельності

Зниження показника більш ніж у сім разів свідчить про істотне скорочення операційного прибутку та погіршення результативності основної діяльності готелю.

Динаміка чистого доходу та чистого прибутку

Отримані результати свідчать про суттєве погіршення фінансового стану готелю «Premier Palace» у 2025 році. Основними причинами стали скорочення доходів від основної діяльності, зниження завантаженості готелю та несприятливі зовнішні умови функціонування підприємства.

Отже, проведений аналіз показав, що у 2025 році відбулося значне зниження показників рентабельності та ефективності діяльності готелю «Premier Palace». Незважаючи на збереження операційної діяльності, підприємство отримало збиток, що свідчить про необхідність розробки заходів щодо підвищення доходів, оптимізації витрат та покращення системи управління фінансовими результатами.

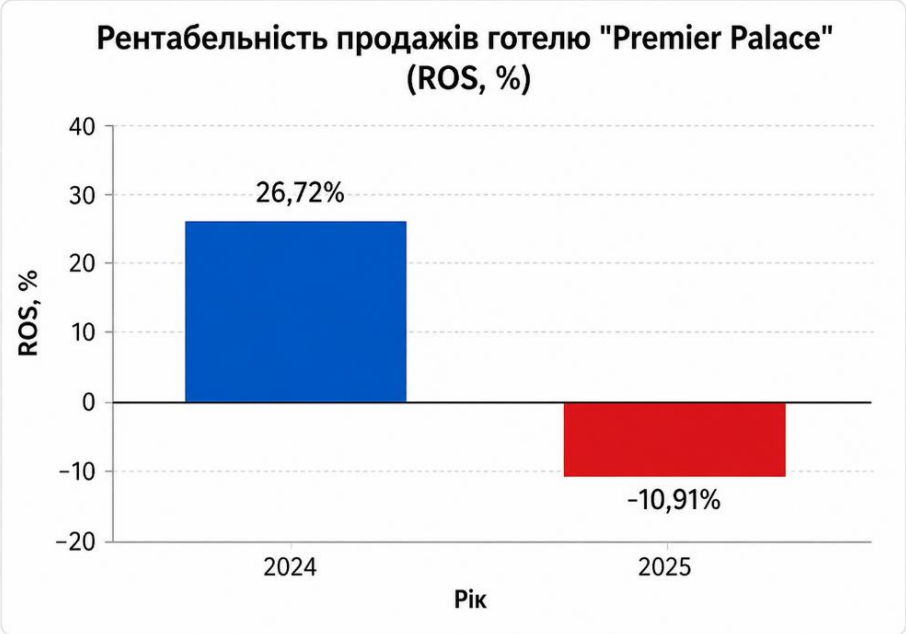

Рис. 2.1. Рентабельність продажів готелю «Premier Palace». Порівняння показника ROS у 2024–2025 роках.

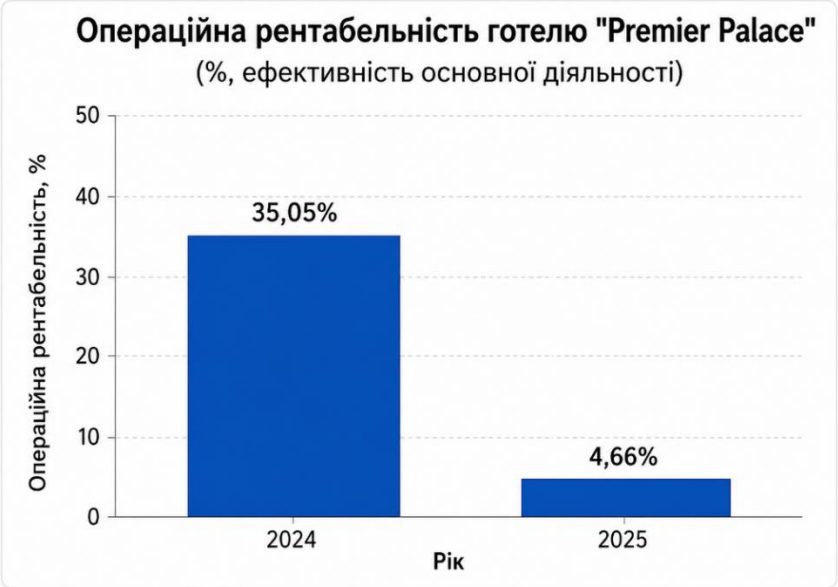

Рис. 2.2. Операційна рентабельність. Ефективність основної діяльності підприємства

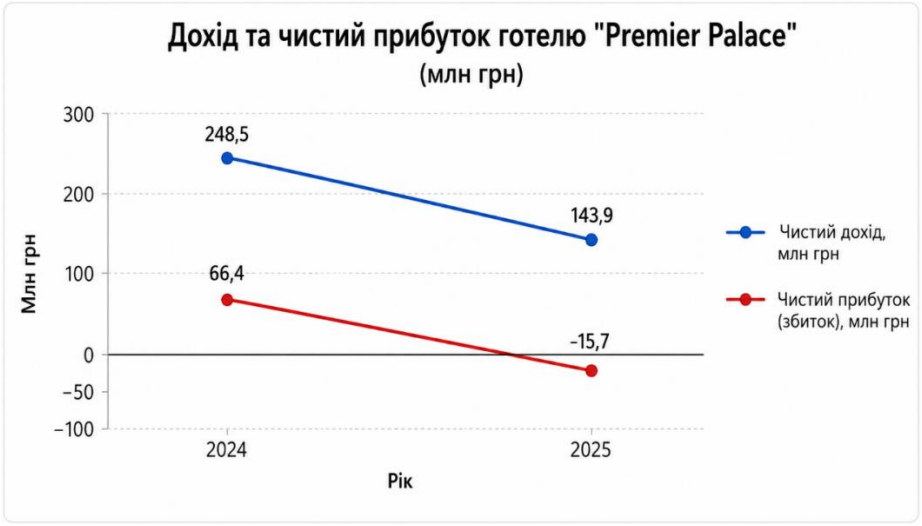

Рис. 2.3. Дохід та чистий прибуток. Зміна основних фінансових показників готелю «Premier Palace»

Отримані результати свідчать про суттєве погіршення фінансового стану готелю «Premier Palace» у 2025 році. Основними причинами стали скорочення доходів від основної діяльності, зниження завантаженості готелю та несприятливі зовнішні умови функціонування підприємства.

Отже, проведений аналіз показав, що у 2025 році відбулося значне зниження показників рентабельності та ефективності діяльності готелю «Premier Palace». Незважаючи на збереження операційної діяльності, підприємство отримало збиток, що свідчить про необхідність розробки заходів щодо підвищення доходів, оптимізації витрат та покращення системи управління фінансовими результатами.

2.4. Виявлення проблем і факторів впливу на фінансові результати готелю «Premier Palace»

Фінансові результати підприємства формуються під впливом численних внутрішніх і зовнішніх факторів, які визначають рівень доходів, витрат, прибутку та рентабельності. Для забезпечення стабільного розвитку готелю

«Premier Palace» важливим є своєчасне виявлення проблемних аспектів діяльності та оцінка факторів, що негативно впливають на фінансові показники підприємства.

Проведений аналіз доходів, витрат та показників рентабельності засвідчив, що у 2025 році діяльність готелю «Premier Palace» характеризувалася значним погіршенням фінансових результатів. Підприємство зіткнулося зі скороченням доходів, зниженням прибутковості та отриманням чистого збитку. Це стало наслідком дії комплексу зовнішніх і внутрішніх чинників.

До основних зовнішніх факторів впливу належать воєнні дії на території України, зниження туристичних потоків, скорочення кількості міжнародних відвідувачів та зменшення ділової активності. У результаті значно знизився попит на послуги розміщення, проведення конференцій, бізнес-заходів і ресторанне обслуговування. Крім того, негативний вплив мали інфляційні процеси, зростання вартості енергоносіїв та загальна економічна нестабільність.

Важливим фактором стало скорочення рівня завантаженості номерного фонду. Для готельного підприємства саме показник завантаженості номерів безпосередньо впливає на формування основної частини доходів. Зменшення кількості гостей призвело до скорочення виручки від реалізації готельних послуг та погіршення фінансових результатів.

Серед внутрішніх факторів суттєвий вплив на ефективність діяльності має структура витрат підприємства. Для готелю «Premier Palace» характерна значна частка постійних витрат, пов'язаних з утриманням будівлі, оплатою праці персоналу, комунальними платежами, охороною та технічним обслуговуванням. Навіть за умов зниження обсягів реалізації послуг підприємство змушене нести значні витрати, що негативно впливає на прибутковість діяльності.

Окремою проблемою є висока залежність фінансових результатів від одного основного джерела доходів — послуг розміщення. Недостатня диверсифікація доходів підвищує чутливість підприємства до змін попиту на готельні послуги. У сучасних умовах важливого значення набуває розвиток

додаткових сервісів, які можуть забезпечити стабільні надходження навіть за умов скорочення туристичних потоків.

Також потребує вдосконалення система управління витратами підприємства. Постійне зростання цін на енергоносії, продовольчу сировину та матеріально-технічні ресурси зумовлює необхідність пошуку ефективних шляхів оптимізації витрат без погіршення якості продукції та рівня обслуговування споживачів. Особливу увагу доцільно приділяти впровадженню енергоощадних технологій, автоматизації виробничих і управлінських процесів, а також підвищенню продуктивності праці персоналу шляхом удосконалення організації праці та розвитку професійних компетентностей працівників.

Для узагальнення результатів аналізу доцільно виділити основні проблеми та фактори впливу на фінансові результати підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Основні проблеми та фактори впливу на фінансові результати готелю «Premier Palace»

Проблема	Фактор впливу	Наслідки
Скорочення доходів	Зниження туристичних потоків та ділової активності	Зменшення виручки від реалізації послуг
Зниження завантаженості номерного фонду	Воєнні ризики та скорочення кількості гостей	Падіння доходів від основної діяльності
Високі постійні витрати	Утримання інфраструктури та персоналу	Скорочення прибутку
Зростання вартості ресурсів	Інфляція та підвищення тарифів	Збільшення операційних витрат
Недостатня диверсифікація доходів	Залежність від готельних послуг	Підвищення фінансових ризиків
Зниження рентабельності	Скорочення прибутку та зростання витрат	Погіршення фінансової стійкості

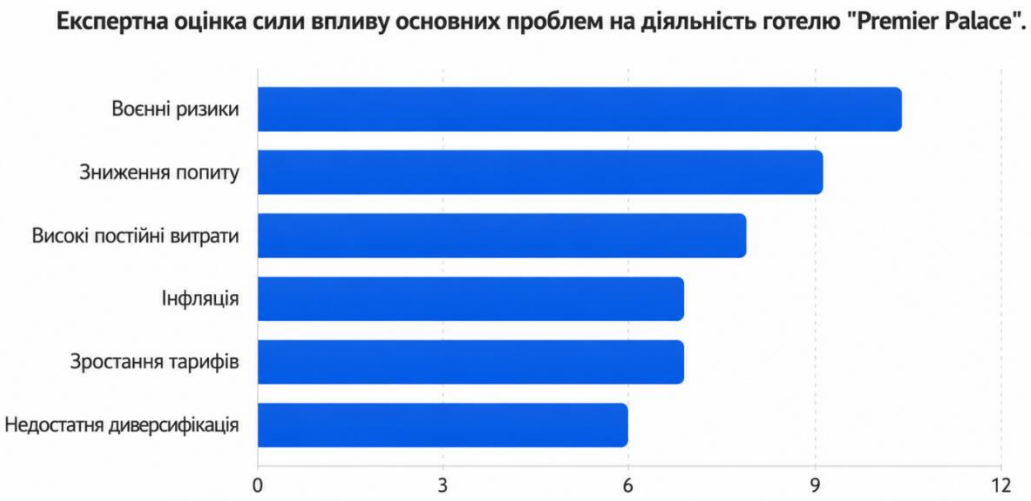

Рис. 2.4. Ключові фактори негативного впливу на фінансові результати

Отже, проведений аналіз дав змогу виявити низку проблем, що негативно впливають на фінансово-економічні результати діяльності підприємства. До основних із них належать скорочення попиту на послуги, зниження рівня завантаженості номерного фонду, значна частка постійних витрат у структурі собівартості та висока залежність від впливу зовнішніх економічних чинників. Вирішення зазначених проблем потребує реалізації комплексу організаційно-економічних заходів, спрямованих на збільшення обсягів доходів, оптимізацію витрат, підвищення ефективності використання наявних ресурсів, а також диверсифікацію напрямів діяльності підприємства з метою забезпечення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах мінливого ринкового середовища.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОТЕЛЮ «PREMIER PALACE»

3.1. Розробка заходів щодо підвищення доходності готельно-ресторанного підприємства

В умовах високої конкуренції на ринку готельно-ресторанних послуг та нестабільності зовнішнього середовища важливим завданням для готелю «Premier Palace» є забезпечення стабільного зростання доходів і підвищення прибутковості діяльності. Для досягнення цієї мети необхідно реалізувати комплекс заходів, спрямованих на збільшення обсягів реалізації послуг, розширення клієнтської бази та вдосконалення системи управління доходами.

Одним із головних напрямів підвищення доходності є збільшення завантаженості номерного фонду. Для цього доцільно активізувати співпрацю з туристичними агентствами, міжнародними системами бронювання, корпоративними клієнтами та організаторами ділових заходів. Важливим інструментом є використання гнучкої цінової політики залежно від сезону, попиту та категорії клієнтів. Запровадження спеціальних тарифних пропозицій для постійних гостей сприятиме зростанню кількості бронювань та підвищенню рівня лояльності клієнтів.

Наступним заходом є розвиток додаткових послуг, які дозволяють диверсифікувати джерела доходів підприємства. До таких послуг належать організація конференцій, бізнес-форумів, банкетів, весільних церемоній, культурних заходів, а також розширення спектра SPA-послуг і програм оздоровлення. Додаткові сервіси дають можливість отримувати прибуток навіть у періоди зниження туристичного потоку.

Важливу роль у підвищенні доходності відіграє вдосконалення маркетингової діяльності підприємства. Для залучення нових клієнтів необхідно активно використовувати цифрові канали просування, зокрема соціальні мережі, контекстну рекламу, партнерські програми та сучасні онлайн-

платформи бронювання. Ефективне просування бренду дозволить збільшити впізнаваність готелю та розширити ринок збуту послуг.

Одним із перспективних напрямів є розвиток ресторанного комплексу як самостійного центру прибутку. Для цього доцільно розширити асортимент меню, впровадити сезонні та авторські пропозиції, організовувати тематичні вечори, гастрономічні фестивалі та корпоративні заходи. Такі заходи сприятимуть залученню не лише гостей готелю, а й місцевих відвідувачів.

Для підвищення ефективності роботи підприємства також доцільно впроваджувати сучасні інформаційні технології управління. Використання автоматизованих систем бронювання, CRM-систем та програм аналізу попиту дозволить оперативно реагувати на зміни ринкової ситуації та оптимізувати процес управління доходами.

Таблиця 3.1

Заходи щодо підвищення доходності готелю «Premier Palace»

Захід	Очікуваний результат
Розширення співпраці з туристичними агентствами та корпоративними клієнтами	Збільшення кількості бронювань
Впровадження гнучкої цінової політики	Зростання завантаженості номерного фонду
Розвиток конференц-сервісу та організації заходів	Додаткові джерела доходів
Розширення спектра SPA-послуг	Залучення нових клієнтів
Активізація цифрового маркетингу	Збільшення обсягів реалізації послуг
Розвиток ресторанного напрямку	Зростання доходів від ресторанного господарства
Впровадження сучасних систем управління доходами	Підвищення ефективності діяльності

Для наочності розподіл очікуваного впливу заходів на зростання доходності можна подати у вигляді таблиці.

Таблиця 3.2

Прогнозований вплив запропонованих заходів

Напрям покращення	Очікуване зростання доходів, %
Підвищення завантаженості номерного фонду	8–12
Розвиток конференц-сервісу	5–8
Розширення додаткових послуг	4–6
Вдосконалення маркетингової діяльності	6–10
Розвиток ресторанного комплексу	5–7
Впровадження сучасних систем управління	3–5

Отже, реалізація запропонованих заходів дозволить готелю «Premier Palace» збільшити обсяги реалізації послуг, підвищити рівень завантаженості номерного фонду, розширити клієнтську базу та зміцнити конкурентні позиції на ринку. У результаті очікується покращення фінансових результатів діяльності підприємства та зростання його прибутковості.

3.2. Оптимізація витрат та вдосконалення системи управління фінансовими результатами

В умовах зростання конкуренції на ринку готельно-ресторанних послуг важливим напрямом підвищення ефективності діяльності підприємства є оптимізація витрат та вдосконалення системи управління фінансовими результатами. Раціональне використання ресурсів дозволяє не лише скоротити витрати, але й підвищити прибутковість підприємства без зниження якості послуг.

Проведений аналіз діяльності готелю «Premier Palace» показав, що значну частину витрат становлять витрати на оплату праці персоналу, комунальні послуги, утримання матеріально-технічної бази, закупівлю продуктів харчування та маркетингові заходи. Тому одним із першочергових завдань є пошук внутрішніх резервів для підвищення ефективності використання наявних ресурсів.

Одним із напрямів оптимізації витрат є впровадження енергозберігаючих технологій. Витрати на електроенергію, опалення та водопостачання займають значну частку у структурі операційних витрат готелю. Встановлення енергоощадного освітлення, автоматизованих систем контролю клімату та сучасного обладнання дозволить скоротити споживання енергоресурсів і зменшити витрати на їх оплату.

Важливим заходом є оптимізація витрат на закупівлю товарно-матеріальних цінностей. Для цього доцільно впровадити систему планування закупівель, проводити тендерний відбір постачальників та укладати довгострокові договори співпраці. Це дозволить отримати більш вигідні умови постачання та знизити витрати на придбання продукції і матеріалів.

Значний резерв підвищення ефективності діяльності полягає в удосконаленні системи управління персоналом. Підвищення продуктивності праці може бути досягнуто шляхом автоматизації окремих бізнес-процесів, проведення професійного навчання працівників та впровадження системи мотивації, орієнтованої на результат. Це сприятиме підвищенню якості обслуговування клієнтів і зростанню доходів підприємства.

Важливим елементом управління фінансовими результатами є впровадження сучасних інформаційних технологій. Використання автоматизованих систем фінансового контролю та бюджетування дає можливість оперативно відстежувати доходи й витрати, контролювати виконання фінансових планів та своєчасно реагувати на відхилення від запланованих показників.

З метою підвищення ефективності фінансового управління доцільним є впровадження системи бюджетування, яка забезпечує планування та контроль

фінансових потоків підприємства. Формування бюджетів доходів і витрат сприяє прогнозуванню фінансових результатів, раціональному використанню ресурсів, підвищенню рівня фінансової дисципліни та оцінюванню ефективності діяльності окремих структурних підрозділів.

Важливим напрямом удосконалення системи управління фінансовими результатами також є здійснення систематичного моніторингу ключових фінансово-економічних показників, зокрема рентабельності, ліквідності, платоспроможності та ділової активності. Проведення такого аналізу дає змогу своєчасно виявляти проблемні аспекти господарської діяльності, оцінювати тенденції розвитку підприємства та приймати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на забезпечення його фінансової стійкості, підвищення прибутковості та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

Таблиця 3.3

Заходи щодо оптимізації витрат готелю «Premier Palace»

Захід	Очікуваний результат
Впровадження енергозберігаючих технологій	Скорочення витрат на комунальні послуги
Оптимізація системи закупівель	Зменшення матеріальних витрат
Автоматизація бізнес-процесів	Підвищення продуктивності праці
Впровадження системи бюджетування	Покращення фінансового контролю
Використання CRM та ERP-систем	Підвищення ефективності управління
Навчання та мотивація персоналу	Зростання якості послуг та продуктивності праці

Таблиця 3.4

Прогнозований економічний ефект від впровадження заходів

Напрям оптимізації	Орієнтовне скорочення витрат, %
Енергозбереження	8–12
Оптимізація закупівель	5–8
Автоматизація процесів	4–6
Підвищення продуктивності праці	5–7
Фінансовий контроль і бюджетування	3–5

Таблиця 3.5

Прогнозований вплив заходів на скорочення витрат

Захід	Рівень впливу, %
Енергозбереження	12
Оптимізація закупівель	8
Автоматизація процесів	6
Навчання персоналу	5
Бюджетування та контроль	4

Таким чином, реалізація запропонованих заходів дозволить готелю «Premier Palace» знизити операційні витрати, підвищити ефективність використання ресурсів та вдосконалити систему управління фінансовими результатами. У результаті підприємство зможе зміцнити свою фінансову стійкість, підвищити конкурентоспроможність і забезпечити зростання прибутковості в довгостроковій перспективі.

3.3. Економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінка їх ефективності

З метою підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства було запропоновано комплекс заходів, спрямованих на збільшення обсягів доходів, оптимізацію витрат та вдосконалення системи управління. Важливим етапом дослідження є оцінювання економічної ефективності запропонованих заходів, визначення їхнього потенційного впливу на фінансові результати та обґрунтування доцільності їх практичного впровадження. Проведення відповідних розрахунків дає змогу спрогнозувати очікувані зміни основних фінансово-економічних показників, оцінити можливості підвищення прибутковості діяльності підприємства та забезпечення його фінансової стійкості в довгостроковій перспективі.

Для проведення розрахунків використано фактичний показник чистого доходу підприємства за 2025 рік – 143,9 млн грн. Передбачається, що реалізація запропонованих заходів дозволить збільшити обсяг реалізації послуг на 10% та одночасно скоротити операційні витрати на 8%.

Таблиця 3.6

Прогноз зміни фінансових показників після впровадження заходів

Показник	До впровадження	Після впровадження	Відхилення
Чистий дохід, млн грн	143,9	158,3	+14,4
Операційні витрати, млн грн	137,2	126,2	-11,0
Операційний прибуток, млн грн	6,7	32,1	+25,4
Чистий прибуток, млн грн	-15,7	9,8	+25,5

З наведених розрахунків видно, що збільшення доходів та скорочення витрат забезпечить суттєве покращення фінансових результатів підприємства. Зокрема, підприємство зможе перейти від збиткової діяльності до отримання чистого прибутку.

Одним із ключових заходів є впровадження сучасної системи цифрового маркетингу та розширення співпраці з міжнародними платформами бронювання. Орієнтовні витрати на реалізацію цього заходу становитимуть 1,2 млн грн на рік.

Таблиця 3.7

Економічна ефективність маркетингових заходів

Показник	Значення
Витрати на реалізацію заходу, млн грн	1,2
Додатковий дохід, млн грн	6,5
Додатковий прибуток, млн грн	3,4
Термін окупності, років	0,35

Результати розрахунків свідчать, що витрати на реалізацію маркетингової програми окупляться менш ніж за один рік, що підтверджує її високу економічну доцільність. Важливим напрямом також є впровадження енергозберігаючих технологій. Очікується, що встановлення енергоощадного обладнання дозволить скоротити витрати на комунальні послуги на 10–12%.

Таблиця 3.8

Економічний ефект від енергозберігаючих заходів

Показник	Значення
Інвестиції, млн грн	2,0
Щорічна економія витрат, млн грн	1,1
Термін окупності, років	1,82

Незважаючи на необхідність початкових інвестицій, реалізація енергозберігаючих заходів забезпечує довгострокове скорочення витрат і підвищення прибутковості підприємства.

Для узагальнення результатів проведемо оцінку впливу всіх запропонованих заходів на основні показники діяльності підприємства.

Таблиця 3.9

Прогнозовані показники ефективності діяльності готелю «Premier Palace»

Показник	2025 рік	Прогноз після впровадження
Чистий дохід, млн грн	143,9	158,3
Чистий прибуток, млн грн	-15,7	9,8
Рентабельність продажів, %	-10,9	6,2
Операційна рентабельність, %	4,7	20,3
Рентабельність активів, %	-5,9	3,7

Наочне порівняння фінансових результатів наведено в таблиці.

Таблиця 3.10

Порівняння фінансових результатів до та після впровадження заходів

Показник	До впровадження	Після впровадження	Показник
Дохід, млн грн	143,9	158,3	Дохід, млн грн
Прибуток, млн грн	-15,7	9,8	Прибуток, млн грн
Рентабельність продажів, %	-10,9	6,2	Рентабельність продажів, %

Отже, проведені розрахунки свідчать про економічну обґрунтованість та доцільність упровадження запропонованих заходів. Їх реалізація сприятиме збільшенню обсягів доходів, оптимізації структури витрат, підвищенню ефективності використання наявних ресурсів та забезпеченню стабільного формування прибутку підприємства. Очікується, що впровадження зазначених заходів позитивно вплине на основні фінансово-економічні показники діяльності, зокрема сприятиме зростанню рівня рентабельності, зміцненню фінансової стійкості та підвищенню конкурентоспроможності підприємства на ринку готельно-ресторанних послуг. У довгостроковій перспективі це створить передумови для забезпечення сталого розвитку підприємства, розширення його ринкових можливостей та підвищення інвестиційної привабливості.

РОЗДІЛ 4. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

4.1. Організація системи охорони праці в готельно-ресторанному підприємстві

Охорона праці є важливою складовою системи управління будь-яким підприємством та спрямована на забезпечення безпечних і здорових умов праці працівників. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу питання охорони праці набувають особливого значення через різноманітність виробничих процесів, використання технологічного обладнання, значну кількість персоналу та постійний контакт працівників із відвідувачами.

Організація системи охорони праці в готелі «Premier Palace» здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, нормативно-правових актів з охорони праці та внутрішніх нормативних документів підприємства.

Основною метою системи охорони праці є запобігання виробничому травматизму, професійним захворюванням та аварійним ситуаціям шляхом створення безпечних умов праці для всіх категорій працівників. Система охорони праці охоплює комплекс організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів.

На підприємстві відповідальність за стан охорони праці покладається на керівника, який забезпечує функціонування системи управління охороною праці та контроль за дотриманням вимог безпеки. Безпосередню організацію роботи з охорони праці здійснює відповідальна особа або служба охорони праці, яка координує діяльність структурних підрозділів у сфері безпеки праці.

Організаційна структура управління охороною праці включає:

- керівника підприємства;
- службу охорони праці або відповідального спеціаліста;
- керівників структурних підрозділів;

- працівників підприємства.

Основними завданнями служби охорони праці є:

- контроль за дотриманням законодавства про охорону праці;
- організація навчання та інструктажів працівників;
- проведення оцінки професійних ризиків;
- розробка заходів щодо поліпшення умов праці;
- контроль за використанням засобів індивідуального захисту;
- участь у розслідуванні нещасних випадків.

Важливим елементом системи охорони праці є проведення інструктажів. Усі працівники готелю «Premier Palace» проходять вступний інструктаж під час прийняття на роботу, а також первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі відповідно до характеру виконуваних робіт.

Таблиця 4.1

Види інструктажів з охорони праці

Вид інструктажу	Характеристика
Вступний	Проводиться при прийнятті на роботу
Первинний	Проводиться безпосередньо на робочому місці
Повторний	Проводиться періодично для закріплення знань
Позаплановий	Проводиться при зміні умов праці або після порушень
Цільовий	Проводиться перед виконанням разових робіт

Особлива увага на підприємстві приділяється навчанню персоналу безпечним методам роботи. Працівники ресторанного комплексу проходять навчання щодо безпечного користування кухонним обладнанням, електроприладами та правилами роботи з гарячими поверхнями. Працівники готельного господарства ознайомлюються з вимогами безпеки під час

прибирання приміщень, використання мийних і дезінфекційних засобів, експлуатації технічного обладнання.

Важливим напрямом організації охорони праці є забезпечення працівників засобами індивідуального захисту. Для окремих категорій працівників передбачено використання спеціального одягу, рукавичок, захисного взуття та інших засобів захисту залежно від умов праці.

Для підтримання належного рівня безпеки на підприємстві регулярно проводяться перевірки технічного стану обладнання, систем електропостачання, вентиляції, водопостачання та пожежної сигналізації. Особлива увага приділяється контролю санітарно-гігієнічних умов праці, що є важливим для підприємств сфери гостинності.

Таблиця 4.2

Основні заходи з охорони праці в готелі «Premier Palace»

Захід	Мета
Проведення інструктажів	Підвищення рівня знань працівників
Навчання з охорони праці	Запобігання виробничому травматизму
Забезпечення ЗІЗ	Захист працівників від небезпечних факторів
Контроль технічного стану обладнання	Попередження аварійних ситуацій
Медичні огляди працівників	Збереження здоров'я персоналу
Контроль санітарних умов	Забезпечення безпечного робочого середовища

Отже, система охорони праці в готелі «Premier Palace» спрямована на створення безпечних умов праці, збереження життя та здоров'я працівників, попередження виробничого травматизму і професійних захворювань. Ефективна організація роботи з охорони праці сприяє підвищенню продуктивності праці, покращенню якості обслуговування клієнтів та забезпеченню стабільної діяльності підприємства.

4.2. Аналіз небезпечних і шкідливих виробничих факторів у діяльності готелю «Premier Palace»

Ефективна система охорони праці на підприємстві передбачає своєчасне виявлення та оцінку небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які можуть негативно впливати на здоров'я працівників та безпеку виробничих процесів. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу характерною є наявність різноманітних факторів виробничого середовища, пов'язаних зі специфікою обслуговування клієнтів, використанням технологічного обладнання та організацією праці персоналу.

У діяльності готелю «Premier Palace» небезпечні та шкідливі виробничі фактори можуть виникати в різних структурних підрозділах: службі прийому та розміщення гостей, службі номерного фонду, ресторанному комплексі, пральні, технічних службах та адміністративних підрозділах.

Відповідно до класифікації умов праці, виробничі фактори поділяються на фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні. Кожна з цих груп може становити потенційну небезпеку для працівників підприємства.

До фізичних виробничих факторів належать підвищений рівень шуму, вібрації, несприятливий мікроклімат, недостатнє або надмірне освітлення, електричний струм та ризик механічних травм.

Працівники кухні ресторанного комплексу піддаються впливу високих температур від теплового обладнання, гарячої пари та нагрітих поверхонь. Працівники пральні можуть працювати в умовах підвищеної вологості та температури повітря. У технічних приміщеннях можливий вплив шуму від вентиляційного та насосного обладнання.

Окрему небезпеку становлять слизькі підлоги в кухонних приміщеннях, пральнях та санітарних зонах, що можуть бути причиною падінь і травмування працівників.

У процесі діяльності підприємства використовуються різноманітні мийні, дезінфекційні та чистячі засоби. При недотриманні правил їх використання

можливе подразнення шкіри, слизових оболонок та органів дихання працівників.

Особливої уваги потребують працівники служби покоївок, пральні та ресторанного комплексу, які регулярно контактують із хімічними речовинами під час прибирання приміщень та миття обладнання.

Біологічні фактори пов'язані з можливим контактом працівників із мікроорганізмами, бактеріями та вірусами. Ризик виникає під час прибирання номерів, роботи з відходами, контакту з великою кількістю гостей та харчовими продуктами.

Особливого значення цей фактор набув після пандемії COVID-19, коли підприємства сфери гостинності були змушені впроваджувати додаткові санітарно-епідеміологічні заходи для захисту персоналу та клієнтів.

Праця в готельно-ресторанному бізнесі часто супроводжується значними психоемоційними навантаженнями. Працівники постійно контактують із клієнтами, працюють у змінному режимі та повинні забезпечувати високий рівень сервісу незалежно від навантаження.

До психофізіологічних факторів належать:

- нервово-емоційне напруження;
- підвищена відповідальність за результати роботи;
- монотонність окремих операцій;
- фізичні перевантаження;
- ненормований або позмінний графік роботи;
- професійне вигорання.

Таблиця 4.3

Небезпечні та шкідливі виробничі фактори в діяльності готелю «Premier Palace»

Група факторів	Джерело виникнення	Можливі наслідки
Фізичні	Кухонне обладнання, електроприлади, слизькі поверхні	Опіки, травми, ураження електрострумом
Хімічні	Мийні та дезінфекційні	Подразнення шкіри та

	засоби	органів дихання
Біологічні	Контакт із відвідувачами та харчовими продуктами	Інфекційні захворювання
Психофізіологічні	Високе навантаження та робота з клієнтами	Стрес, втома, зниження працездатності

Для оцінки рівня ризику доцільно визначити найбільш небезпечні фактори для працівників підприємства.

Таблиця 4.4

Оцінка рівня професійних ризиків

Виробничий фактор	Імовірність виникнення	Рівень ризику
Опіки від кухонного обладнання	Висока	Високий
Падіння на слизькій підлозі	Висока	Високий
Контакт із хімічними речовинами	Середня	Середній
Ураження електричним струмом	Низька	Середній
Інфекційні захворювання	Середня	Середній
Професійний стрес	Висока	Високий

Проведений аналіз свідчить, що найбільшу небезпеку для працівників готелю «Premier Palace» становлять фізичні та психофізіологічні фактори. Саме вони мають найбільшу ймовірність виникнення та можуть призводити до тимчасової втрати працездатності, професійного виснаження або виробничого травматизму.

Отже, для забезпечення безпечних умов праці на підприємстві необхідно здійснювати постійний моніторинг виробничих ризиків, удосконалювати

систему профілактичних заходів, забезпечувати працівників засобами індивідуального захисту та проводити регулярне навчання з питань охорони праці. Це сприятиме зниженню рівня виробничого травматизму та підвищенню ефективності діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

У роботі було досліджено теоретичні та практичні аспекти формування фінансових результатів діяльності готельно-ресторанного підприємства на прикладі готелю «Premier Palace», а також розроблено заходи щодо підвищення їх ефективності.

У першому розділі роботи розглянуто сутність, економічний зміст і значення фінансових результатів діяльності підприємства. Встановлено, що фінансові результати є одним із найважливіших показників ефективності господарської діяльності, оскільки відображають кінцевий результат використання ресурсів підприємства та визначають його фінансову стійкість і конкурентоспроможність. Також досліджено особливості формування фінансових результатів у готельно-ресторанному бізнесі, які пов'язані зі специфікою надання послуг, сезонністю попиту, високою часткою постійних витрат та значним впливом зовнішніх факторів.

У другому розділі проведено аналіз фінансово-господарської діяльності готелю «Premier Palace». Надано організаційно-економічну характеристику підприємства та досліджено динаміку його доходів, витрат і прибутку. Встановлено, що у 2025 році фінансові результати підприємства суттєво погіршилися внаслідок негативного впливу воєнних дій, скорочення туристичних потоків і зниження ділової активності. Аналіз показників рентабельності показав зниження ефективності діяльності та перехід підприємства до збиткової роботи. У результаті дослідження виявлено основні проблеми, які негативно впливають на фінансові результати підприємства, серед яких скорочення попиту на послуги, висока частка постійних витрат, інфляційні процеси та недостатня диверсифікація джерел доходів.

У третьому розділі розроблено комплекс заходів щодо підвищення доходності та покращення фінансових результатів готелю «Premier Palace». Запропоновано заходи зі збільшення завантаженості номерного фонду, розвитку додаткових послуг, удосконалення маркетингової діяльності,

оптимізації витрат і впровадження сучасних інформаційних технологій управління. Проведене економічне обґрунтування показало, що реалізація запропонованих заходів дозволить збільшити доходи підприємства, скоротити витрати та забезпечити зростання прибутковості. Прогнозні розрахунки підтвердили можливість переходу підприємства від збиткової діяльності до отримання позитивного фінансового результату.

У четвертому розділі розглянуто питання охорони праці та безпеки життєдіяльності на підприємстві. Проаналізовано систему управління охороною праці в готелі «Premier Palace», визначено основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, що впливають на працівників. Встановлено необхідність постійного вдосконалення заходів щодо забезпечення безпечних умов праці, профілактики виробничого травматизму та підвищення рівня професійної безпеки персоналу.

Отже, поставлену мету роботи досягнуто, а визначені завдання виконано в повному обсязі. Проведене дослідження підтвердило, що ефективне управління фінансовими результатами є важливою умовою забезпечення стабільного розвитку підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню прибутковості діяльності готелю «Premier Palace», зміцненню його фінансової стійкості та конкурентних позицій на ринку готельно-ресторанних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.
5. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-XII.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318.
9. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : Ніка-Центр, 2020. 656 с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навчальний посібник. Київ : Знання, 2021. 654 с.
11. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2020. 519 с.
12. Мних Є.В. Економічний аналіз : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 630 с.
13. Ковальов В.В. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 432 с.
14. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. А.М. Поддєрьогіна. Київ : КНЕУ, 2021. 571 с.
15. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2020. 528 с.

16. Мальська М.П., Пандяк І.Г. Організація готельного обслуговування : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 472 с.

17. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 368 с.

18. Архіпов В.В. Організація ресторанного господарства : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 280 с.

19. Гриньова В.М. Управління фінансовими результатами підприємства : монографія. Харків : ІНЖЕК, 2020. 352 с.

20. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2021. 554 с.

21. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту : підручник. Київ : Академвидав, 2020. 464 с.

22. Балабанова Л.В. Маркетинг послуг : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.

23. Статистичний щорічник України за 2024 рік / Державна служба статистики України. Київ, 2025.

24. Фінансова звітність та результати діяльності готелю «Premier Palace» за 2024–2025 роки.

25. Інформаційні матеріали та внутрішня документація готелю «Premier Palace» (організаційна структура, стандарти обслуговування, внутрішні регламенти).

26. Офіційний сайт готелю «Premier Palace». URL: https://premier-palace.phnr.com (дата звернення: 26.06.2026).

27. Premier Hotels and Resorts. Корпоративний сайт мережі готелів. URL: https://premier-palace.phnr.com (дата звернення: 26.06.2026).

28. Державне агентство розвитку туризму України. Офіційний сайт. URL: https://www.tourism.gov.ua (дата звернення: 26.06.2026).

29. Державна служба статистики України. Статистична інформація щодо діяльності підприємств тимчасового розміщування та організації харчування. URL: https://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 26.06.2026).

30. Міністерство фінансів України. Офіційний вебпортал. URL:

https://mof.gov.ua (дата звернення: 26.06.2026).

31. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 26.06.2026).

32. World Tourism Organization (UN Tourism). Tourism Data Dashboard. URL: https://www.unwto.org (дата звернення: 26.06.2026).

33. World Travel & Tourism Council. Economic Impact Reports. URL: https://wttc.org (дата звернення: 26.06.2026).

34. Hotel & Destination Consulting. Hotel Industry Trends Report 2025. URL: https://www.hospitalitynet.org (дата звернення: 26.06.2026).

35. STR Global. Hotel Performance Indicators: Occupancy, ADR, RevPAR. URL: https://str.com (дата звернення: 26.06.2026).

36. Шаповалова О.М. Управління підприємствами готельного господарства : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2022. 384 с.

37. Мальська М.П., Пандяк І.Г. Готельний бізнес: теорія та практика : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 548 с.

38. Офіційний сайт готелю «Premier Palace» – URL: https://premier-palace.phnr.com?utm_source

39. Офіційний сайт Міністерство фінансів України – URL: https://mof.gov.ua?utm_source

40. Офіційний сайт Державна служба статистики України – URL: https://www.ukrstat.gov.ua?utm_source

41. Офіційний сайт Верховна Рада України (законодавство) – URL: https://zakon.rada.gov.ua?utm_source

42. Офіційний сайт Федерація роботодавців України – URL: https://fru.ua?utm_source (дата звернення: 26.06.2026).